

INTERPELLATION TILL STATSRÅD

Från Riksdagsförvaltningen
2019-09-19
Besvaras senast
2019-10-04

Till utrikesminister Ann Linde (S)

2019/20:8 Situationen beträffande politisk frihet och mänskliga rättigheter i Ryssland

Situationen beträffande politisk frihet och mänskliga rättigheter i Ryssland blir alltmer akut. De tusentals människor som under sommaren utövat sin rätt till fredliga demonstrationer har mötts av massarresteringar och övervåld. Ledarna för oppositionen sitter fängslade. Samtidigt fortsätter statens kampanj för att radera ut inte bara den politiska oppositionen utan alla former av självständigt civilt samhälle.

Under de senaste tio åren har det politiska förtrycket trappats upp i Ryssland. Det har skett genom lagar som brännmärker obekväma organisationer som ”utländska agenter” och lagstiftning mot extremism som är så vag att den kan tillämpas mot till exempel bloggare och fredliga muslimska organisationer. Lagarna kan sedan användas för att trakassera och sätta press, och när detta inte räcker fabriceras brottsanklagelser. Det har också skett genom rent våld – från myndigheter, men också från inofficiella miliser och kriminella, som misstänkts agera på makthavares order eller åtminstone med deras passiva samtycke. Människor som engagerar sig mot miljöförstöring, arbetar för hbtq-personers rättigheter eller avslöjar korruption hotas, misshandlas och dödas. De som ligger bakom attackerna behöver inte oroa sig för påföljder – det råder så gott som fullständig straffrihet.

Gränserna för vad som kan göras mot oppositionen och civilsamhället har förskjutits gradvis. En avgörande punkt var mordet på Boris Nemtsov 2015. När en av oppositionens främsta ledare, en tidigare vice premiärminister, sköts ned på öppen gata alldeles intill Kreml såg många ett tydligt budskap: Från och med nu är ingen som motsätter sig regimen trygg.

Efterföljden, med en undermålig utredning och rättsprocess där fem män dömdes för utförandet men ingen för att ha organiserat eller beordrat mordet, skickade ytterligare en signal om vad man kommer undan med i Putins Ryssland. Experter har pekat mot presidentens bundsförvant Ramzan Kadyrov – delrepubliken Tjetjeniens våldsamme diktator – och mot Putins egen säkerhetstjänst som misstänkta.

Sedan dess har Kadyrov trappat upp sitt skräckvälde och säkerhetstjänsten stärkt sitt grepp om det ryska samhället.

Det finns en rad internationella forum där dessa frågor bör lyftas, till exempel OSSE, Europarådet och FN. Det internationella samfundet måste stå upp för de principer om demokrati och rättssamhälle som den ryska staten åtagit sig genom internationella konventioner och genom sin egen konstitution. Den ryska regimens upptrappning av det politiska förtrycket måste mötas av internationellt motstånd.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga utrikesminister Ann Linde:

1. På vilket sätt arbetar utrikesministern i kontakter med andra länder för att förankra den svenska linjen gentemot Ryssland och bygga samstämmighet kring mänskliga rättigheter i Ryssland?
2. Vad gör utrikesministern inom EU för att se till att unionen pressar den ryska ledningen kring dessa frågor?
3. Är utrikesministern beredd att inom EU verka för en utredning av Nemtsovfallet?

.....

Margareta Cederfelt (M)

Överlämnas enligt uppdrag

Johan Welander